

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii : **Înființare și modernizare exploatații agricole**

CODUL Măsurii - M 1/ 2A/ 5D

Tipul măsurii: **INVESTIȚII**

1. Descrierea generală a măsurii

Justificare și corelare cu analiza SWOT. Această măsură rezultă dintr-o strategie alternativă de tip WT care minimizează slăbiciunile zonei și evită sau minimizează amenințările mediilor exterioare. Deși teritoriul GAL Constanța Centru prezintă un potențial agricol deosebit, analiza SWOT indică următoarele arii problematice în dezvoltarea exploatațiilor agricole locale:

- Nivelul de dotare tehnică insuficientă și neadaptată pentru a asigura efectuarea lucrărilor mecanice în perioadele optime prevăzute de tehnologiile de cultură; din datele preluate din Recensământul General Agricol rezultă faptul că la un număr de 3722 exploatații agricole mixte, doar 2295 exploatații au utilizat tractoare agricole (acesta fiind utilajul agricol cu frecvența cea mai mare de utilizare în lucrările agricole), dintre care doar 589 tractoare sunt în proprietatea celor care le utilizează. Din aceste statistici rezultă faptul că marea majoritate a exploatațiilor agricole închiriază utilajele agricole, ceea ce conduce la scurtarea perioadei de viață a utilajului și la un cost suplimentar de producție.

- Număr scăzut de agenți economici certificați ecologic, în comparație cu alte zone ale țării: în anul 2011 s-au înregistrat 472,27 ha din totalul de 63.741,99 ha în conversie de la agricultura convențională, la agricultura ecologică. Acest lucru demonstrează faptul că la nivelul teritoriului GAL Constanța Centru educația ecologică este superficială, iar practicarea agriculturii tradiționale, prin folosirea intensivă a fertilizatoarelor, pesticidelor și ierbicidelor va conduce la poluarea și distrugerea ariilor naturale învecinate.

- Necesitatea implementării de standarde de calitate cu privire la protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor. Gestionarea neconformă a gunoierului de grajd favorizează emisiile crescute de amoniac, motiv pentru care este necesar ca fiecare gospodărie să poată să își amenajeze un spațiu destinat colectării gunoierului de grajd. Neconcordanțele cu standardele de calitate și siguranță alimentară impuse de UE pot conduce la închiderea unităților agricole și zootehnice. O oportunitate pentru protejarea mediului înconjurător o constituie investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură.

- Teritoriul este afectat de constrângeri naturale semnificative identificate în urma analizării criteriilor climatice, biofizice și geografice.

- Locuri de muncă insuficiente pentru populația activă: marea majoritate a populației active își desfășoară activitatea în domeniul agricol, însă de cele mai multe ori activitatea acestora este ocazională, fiind încadrați ca zilieri.

Măsura sprijină investițiile orientate spre creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg.(UE) nr.1305/2013: I) Favorizarea competitivității agriculturii.

Obiective specifice ale măsurii:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole;
- Introducerea de tehnologii agricole inovative;
- Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare.

Măsură contribuie la prioritatea P2: Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 - Investiții în active fizice din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013, articolul 5: inovare, prin punctul 2) creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și protecția mediului prin punctul(5) promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M1 este complementară cu M2 - Instalarea tinerilor fermieri și cu M3 - Investiții în afaceri non-agricole, întrucât beneficiarii direcți/indirecți ai acestora se regăsesc și în celelalte două măsuri. Prin faptul că M2 și M3 sunt complementare cu M1 este respectat criteriul de selecție CS 4.2: Complementaritatea intervențiilor propuse în SDL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1 este sinergică cu M2 - Instalarea tinerilor fermieri deoarece ambele măsuri vizează dezvoltarea sectorului agricol și introducerea de tehnologii inovative în fermele de pe teritoriul GAL Constanța Centru, contribuind la realizarea aceleiași priorități de dezvoltare rurală: P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprajinului acordat prin măsură va contribui la:

- O mai bună utilizare a factorilor de producție locali prin dezvoltarea potențialului fizic și promovarea utilizării de echipamente performante și moderne;
- Promovarea inovării, precum și consolidarea identității și a profilului local prin aplicarea în procesul de producție a unor metode și materiale de producție noi fără a afecta calitatea și diversitatea producției agricole.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională în domeniul activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți: fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate, de pe teritoriul GAL; cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește

interesele membrilor. Definirea categoriilor de beneficiari în funcție de baza legală de înființare, organizare și funcționare se va face în Ghidul Solicitantului.

Beneficiari indirecti: consumatorii finali care achiziționează produsele agricole; persoanele angajate în exploatațile agricole ca urmare a modernizării acestora care vor avea o satisfacție a muncii mai ridicată și care pot obține venituri mai mari; administrația locală prin încasarea unor taxe mai mari în cazul în care cresc veniturile societății ca urmare a implementării proiectelor specifice acestei măsuri.

Complementaritatea M1/2A: prezenta măsură se adresează inclusiv celor care au beneficiat de finanțare direct sau indirect (în calitate de beneficiar final) pe măsura M2/2B, respectiv M3/6A, după cum urmează:

- tinerii fermieri care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului în cadrul măsurii M2/2B și care își modernizează exploatarea agricolă prin măsura M1/2A;
- fermierii care aplică în cadrul măsurii M3/6A pentru diversificarea activității agricole către activități non-agricole; beneficiarii acestei măsuri pot opta pentru modernizarea activității agricole în cadrul M1/2A;
- beneficiarii indirecti comuni celor 3 măsuri: consumatorii finali care achiziționează produse agricole, persoanele angajate în exploatarea agricolă care pot la rândul lor să desfășoare activitate agricolă și să beneficieze de sprijin în cadrul M1/2A.

5. Tip de sprijin în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de către solicitant;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Acțiuni eligibile: Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Investiții în extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatarea în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoierului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;
- Investiții în extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale;
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatarea agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatarea;
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.
- Cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE)

nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională (certificat de urbanism, autorizație de construire/desființare, autorizație de scoatere din circuitul agricol, avize și acorduri pentru racorduri și bransamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie, aviz sanitar, sanitar-veterinar și fitosanitar, aviz PSI, acord de mediu, căi ferate industriale). Acțiuni neeligibile: Achiziția de terenuri și clădiri;

- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclul scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 8.000 SO;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției în cazul modernizării exploatației agricole;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investiția va respecta legislația în vigoare (menționată la capitolul Trimiteri la alte acte legislative) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat pentru exploatațiile care se modernizează.

8. Criterii de selecție

- Principiul dimensiunii exploatației agricole care vizează exploatațiile agricole de dimensiuni mici (4.000-11.999 SO) și medii (12.000 - 250.000 SO);
- Principiul asocierii fermierilor care dețin exploatații de dimensiuni mici, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;
- Principiul sectorului prioritar - pentru fermele zootehnice (păsări, porcine, bovine) și pentru fermele vegetale (cereale și cartofi/ legume, pepeni și căpșuni/ plante oleaginoase și proteice);

- Principiul potențialului agricol al zonei (ridicat/mediu);
- Principiul investițiilor în îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole.
- **Principiul dimensiunii Unității Vită Mare (UVM) - pentru exploatațiile zootehnice de mici dimensiuni (8 - 19,99 uvm) și medii (20- 100 uvm).**

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Întensitatea sprijinului a fost stabilită având în vedere prevederile R(UE) 1305/2013. Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători care desfășoară activități economice generatoare de profit, care necesită sprijin pentru dezvoltare. Rata sprijinului nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și se va putea majora cu **20%**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii, respectiv **70%** în cazul fermelor mari, în cazul: • investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta până la 40 de ani, inclusiv 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare (vezi art. 2 al R(UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, cfm. anexei II a R1305); • investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediul) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013; • zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, cfm. art. 32 R(UE) nr.1305/2013. Valoarea sprijinului nerambursabil va fi cuprins între **5.000 euro și 130.000 euro**. Această valoare a fost stabilită în funcție de:

- Obiectivele, prioritățile și bugetul SDL: M1 este încadrată pe domeniul principal 2A, contribuind în același timp la domeniul secundar 5D. Prioritățile pe care este încadrată această măsură, P2, respectiv P5, ocupă o pondere de 26,71 % din totalul bugetului disponibil pentru prezenta SDL. S-a optat pentru această partajare, având în vedere faptul că GAL Constanța Centru dispune de un buget redus (1.418.476 euro), sumă care a fost împărțită având în vedere ponderea de maxim 20% privind cheltuielile de funcționare și animare ale asociației și păstrarea unei pondere echilibrate între domeniul privat și între domeniul public și societatea civilă. Astfel, din restul de 80% disponibili pentru a fi alocați pe cele 3 priorități identificate la nivelul GAL, 51% au fost direcționați către domeniul privat, acesta fiind motorul de bază al economiei GAL Constanța Centru și 49% pentru domeniul public și societatea civilă, deoarece pentru ca investițiile private să continue să se dezvolte este nevoie de o utilizare eficientă a resurselor GAL-ului care să-i confere acestuia un plus de valoare și o creștere a calității vieții populației.

- Specificul local: caracterul agrar al teritoriului îl recomandă pentru realizarea de investiții în zonă. Altfel spus, agricultura este în continuare o prioritate importantă pentru dezvoltarea teritoriului GAL Constanța Centru, fiind activitatea de bază a populației din zonă, aspect justificat prin faptul că 89% din teritoriu este încadrat ca teren agricol (90% - teren arabil, 9% - pășuni și fânețe naturale, 1% - plantații de pomi și vie), cele mai multe persoane din categoria populației active ocupate desfășurând activități în sectorul agricol, silvicultură, pescuit.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații/ întreprinderi sprijinite.
- Numărul UVM de atins